

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 kwietnia 2018 roku, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, w sprawie z powództwa D. Ł. przeciwko A. A. z siedzibą w S. (Francja) – Oddziałowi w Polsce z siedzibą w W. o zapłatę:

1. zasądził od A. A. z siedzibą w S. (Francja) – Oddział w Polsce z siedzibą w W. na rzecz D. Ł. 9 000 złotych tytułem zadośćuczynienia wraz z odsetkami:

a) ustawowymi od 17 czerwca 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku;

b) ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

2. zasądził od A. A. z siedzibą w S. (Francja) - Oddział w Polsce z siedzibą w W. na rzecz D. Ł. 200 złotych tytułem odszkodowania wraz z odsetkami:

a) ustawowymi od 17 czerwca 2014 roku do 31 grudnia 2015 roku;

b) ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

3. oddalił powództwo w pozostałej części,

4. nie obciążył powoda obowiązkiem zwrotu kosztów procesu,

5. nakazał pobrać od pozwanego A. A. z siedzibą w S. (Francja) - Oddział w Polsce z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi 1 591,10 zł tytułem kosztów sądowych, których powód nie miał obowiązku uiścić.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany w części:

I. zasądzonej od Pozwanego na rzecz Powoda kwotę 7.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 17 czerwca 2014r. do 31 grudnia 2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty tj. co do części pkt. 1. wyroku,

II. zasądzonej od Pozwanego na rzecz Powoda kwotę 200 zł wraz z odsetkami ustawowymi dnia 17 czerwca 2014r. do 31 grudnia 2015r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty tj. co do części pkt. 2. wyroku,

III. rozstrzygającej o kosztach postępowania w całości tj. co do pkt. 4 i 5 wyroku.

Skarżący zarzucił naruszenie:

I. prawa procesowego, które miało istotny wpływ na wynik sprawy:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia całokształtu materiału dowodowego, naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów w tym w szczególności:

a) przy ocenie dowodu z opinii Bieglego psychiatry prof. J. K. (1), który wskazał, iż powód był na badaniach w (...) w czerwcu 2013r. a w dniu 2 lipca 2013r. została wydana opinia psychologiczna, co skutkowało wadliwym ustaleniem przez Sąd stanu faktycznego, jakoby powód musiał korzystać przez ponad 1,5 roku z pomocy psychologa, podczas gdy okoliczność ta nie wynika z materiału dowodowego;

b) poprzez przyjęcie że na kwotę odszkodowania 200 zł złożyły się koszty leków przeciwbólowych oraz koszt wizyt u psychologa, mimo iż koszty leków nie zostały udowodnione,

2. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia całokształtu materiału dowodowego, naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów w tym w szczególności przy ocenie dowodu z opinii Biegłego neurologa M. N., który ustalił brak u powoda uszczerbku na zdrowiu oraz wskazał, iż powód 10-06-2012r. tj. po 2-ch tygodniach, powrócił do szkoły; odbył 3 wizyty u neurologa dziecięcego (w dniach 1,14 i 27. 06. 2012r.), który jest jednocześnie psychiatrą dzieci i młodzieży i stwierdził, iż brak jest dokumentacji medycznej potwierdzającej zespół stresu pourazowego u powoda, co skutkowało wadliwym ustaleniem przez Sąd stanu faktycznego, jakoby u powoda wystąpił rozstrój zdrowia uzasadniający zasądzenie zadośćuczynienia za doznana krzywdę oraz iż powód musiał korzystać przez ponad 1,5 roku z pomocy psychologa podczas, gdy okoliczność ta nie wynika z materiału dowodowego,

3 art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia całokształtu materiału dowodowego, naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów i wadliwe ustalenie stanu faktycznego na podstawie przesłuchania powoda, iż Powód korzystał z porad psychologa oraz odbył około 5 spotkań, a rodzice zdecydowali o przerwaniu terapii, mimo iż same twierdzenia Powoda nie stanowią dowodu w sprawie, a ponadto z innych dowodów, a w tym opinii psychologicznej wynika, że powód nie skorzystał z propozycji terapii bo „nie widział potrzeby takich spotkań”, nadto brak w materiale dowodu na okoliczność 5 spotkań u psychologa na terapii,

II. art. 102 k.p.c. poprzez jego zastosowanie, podczas gdy przepis ten nie powinien znaleźć w niniejszej sprawie zastosowania, jako że brak było „wypadków szczególnie uzasadnionych” w rozumieniu przedmiotowego przepisu, przemawiających za odstąpieniem od zasady orzekania o kosztach postępowania zgodnie z wynikiem procesu.

III. art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, kiedy zachodziły przesłanki do rozstrzygnięcia o kosztach procesu stosownie do wyniku postępowania i zasądzenia od Powoda na rzecz Pozwanego, jako strony wygrywającej proces w części zwrotu kosztów procesu.

IV. art. 100 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, kiedy zachodziły przesłanki do rozstrzygnięcia o kosztach sądowych stosownie do wyniku postępowania i nakazanie pobrać od Pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi śródmieścia w Łodzi, jako strony wygrywającej proces jedynie w części kosztów sądowych w stosunku do wygranej.

II. Naruszenie przepisów prawa materialnego tj.:

1. art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 361 kpc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że zasądzone na rzecz Powoda zadośćuczynienie jest odpowiednie do doznanej przez niego krzywdy, podczas gdy kwota zasądzona zadośćuczynienia jest rażąco zawyżona, biorąc pod uwagę, że Sąd I instancji zbyt małe znaczenie przypisał okolicznościom:

a) zakres cierpień psychicznych i fizycznych odczuwanych przez powoda w wyniku zdarzenia z 26-05-2012r. był nieznaczny, a powód po 2-ch tygodniach od kolizji powrócił do szkoły, od samego początku po wypadku nie miał problemów z wsiadaniem do samochodu, powód stwierdził, iż nie pamięta aby miał bóle szyi, głowy;

b) zdarzenie nie doprowadziło do zaburzenia sposobu funkcjonowania powoda; powód w dacie wypadku (26 maja 2012r.) był uczniem VI klasy szkoły podstawowej i w tym samym roku zdał egzaminy do gimnazjum sportowego, w którym rozpoczął naukę 1-09-2012r., zatem stan zdrowia Powoda musiał być bardzo dobry, z ponadprzeciętną sprawnością fizyczną skoro począwszy od roku szkolnego 2012/2013 Powód rozpoczął naukę w Szkole Mistrzostwa Sportowego M. G. w Ł.,

c) Powód po wypadku był obserwowany, diagnozowany; przeprowadzono badania laboratoryjne, radiologiczne, ultrasonograficzne i tomografii komputerowej, które nie potwierdziły ewentualnego istnienia patologicznych następstw powypadkowych,

d) nie wystąpił u powoda rozstrój zdrowia uzasadniający zadośćuczynienie za krzywdę w wysokości ustalonej przez Sąd I instancji,

e) uszczerbek na zdrowiu Powoda to 2-3% uszczerbek długotrwały, który w dacie orzekania nie występował,

f) nie występują u Powoda jakiegokolwiek skutki wypadku: powód ukończył dzienną szkołę sportową uczęszczał na treningi i nie miał zwolnienia lekarskiego; w wieku 18 lat zrobił prawo jazdy, nie ma obiekcji przy jeździe samochodem jako kierowca. Obecnie uczy się poza granicą kraju w E., w klasie sportowej i fitness.

2. art. 444 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 361 § 1 i 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na zasądzeniu odszkodowania w wysokości 200 zł za koszty 2-ch wizyt prywatnych u psychologa mimo iż:

a) powód nie udowodnił, iż koszty tych wizyt były zasadne, celowe i koniecznie uzasadnione,

b) nie były to koszty leczenia ani terapii, gdyż powód odmówił terapii uznając, iż jest ona jemu niepotrzebna,

c) wizyty miały jedynie na celu sporządzanie opinii w celu przedłożenia w sądzie i nie miały jakiegokolwiek związku z leczeniem bądź terapią powoda,

d) Powód mógł korzystać ze świadczeń publicznej służby zdrowia w ramach NFZ ; nie wykazał, iż matka powoda podjęła jakiegokolwiek starania o taką wizytę; usługa była świadczona po 11 miesiącach od daty wypadku zatem nie było przeszkód to skorzystania z usług finansowanych przez NFZ ,

e) celem wizyty było przedstawienie zaświadczenia w sądzie, a pozew został złożony po roku od daty wydania opinii psychologicznej, zatem nie było przeszkód aby skorzystać z usług w ramach NFZ.

W związku z podniesionymi zarzutami pozwany wniósł zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonym zakresie oraz zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów postępowania przed Sądem I instancji według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Nadto wniósł o zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego kosztów postępowania przed Sądem II instancji według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego, opłaty od apelacji oraz kwoty 5,20 zł tytułem kosztów korespondencji.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Wbrew zapatrywaniom apelującego, zaskarżone orzeczenie należało uznać za prawidłowe, stanowiące wynik właściwej oceny zebranego materiału dowodowego. Sąd Okręgowy podziela poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia i w konsekwencji przyjmuje za swoje, uznając za zbędne powielanie ich w całości w treści niniejszego uzasadnienia.

Pozwana wśród zarzutów naruszenia prawa procesowego zakwestionowała dokonaną przez Sąd I instancji ocenę materiału dowodowego. Zarzuty apelacji w tej części, zmierzające do wykazania naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. należało uznać za niezasadne. Generalnie zarzuty w tym zakresie sprowadzają się do forsowania własnej, korzystnej dla apelującej, oceny stanu faktycznego. W myśl zaś powołanego przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Ocena dowodów polega na ich zbadaniu i podjęciu decyzji, czy została wykazana prawdziwość faktów, z których strony wywodzą skutki prawne. Celem Sądu jest tu dokonanie określonych ustaleń faktycznych, pozytywnych bądź negatywnych i ostateczne ustalenie stanu faktycznego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia. Jeżeli z określonego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w

przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie Sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona. Zatem prawidłowe postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wskazania przez skarżącego konkretnych zasad (logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego, całokształtu zebranego materiału dowodowego, przeprowadzenia określonych dowodów niezgodnie z zasadami procedury cywilnej, na przykład niezgodnie z zasadą bezpośredniości) lub przepisów, które sąd naruszył przy ocenie określonych dowodów (por. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05, lex nr 172176, z dnia 13 października 2004 r., III CK 245/04, lex nr 174185). Takie zaś zarzuty w sprawie niniejszej nie zostały postawione.

W kontekście powyższych uwag należy stwierdzić, iż wbrew twierdzeniom strony apelującej w rozpoznawanej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych w oparciu o cały zgromadzony materiał dowodowy i nie naruszył dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Przeprowadzona przez tenże Sąd ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, zaś wszelkie podniesione w tym zakresie zarzuty stanowią w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi i nieobarczonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu pierwszej instancji.

Z ustaleń Sądu Rejonowego dokonanych na podstawie załączonej do akt dokumentacji lekarskiej oraz opinii biegłych lekarzy wynika, że u powoda po wypadku rozpoznano ogólne potłuczenia, utrzymującego się silnego bólu głowy, całego ciała oraz szyi. Na zdjęciu RTG zaobserwowano zniesienie lordozy szyjnej, prawdopodobnie z powodu nagłego urazu szyi. W Szpitalu (...) UM w Ł. rozpoznano nadto stan po wstrząśnieniu mózgu skutkujący bólami głowy oraz pourazowymi zaburzeniami pamięci. Ze względu na dalsze występujące u powoda zaburzenia pamięci, koncentracji oraz zaburzenia lękowe przepisano powodowi lek o nazwie P. oraz preparat doustny N.. Pomimo leczenia oraz stosowania leków u powoda wciąż występowały bóle głowy, złe samopoczucie, bezsenność, drażliwość, zaburzenia nastroju, koncentracji i pamięci. Z powodu występowania tychże objawów powód skierowany został dwukrotnie na badanie psychologiczne w Przychodni psychiatryczno – psychologicznej (...) w Ł.. Natomiast wbrew twierdzeniu apelującego Sąd Rejonowy nie poczynił ustalenia, że powód musiał korzystać przez ponad 1,5 roku z pomocy psychologa. Sąd ustalił, że przez 1,5 roku powód odczuwał lęk przed jazdą samochodem. Nie jest zasadne stanowisko skarżącego, że skoro biegły neurolog ustalił brak u powoda uszczerbku na zdrowiu oraz wskazał, iż powód 10-06-2012r. tj. po 2-ch tygodniach, powrócił do szkoły, to jego stan zdrowia roszczenie o odszkodowanie i zadośćuczynienie nie jest zasadne, bez uwzględnienia opinii innych biegłych, a w tym wypadku biegłego psychiatry, którego opinia po uzupełnieniu na skutek zastrzeżeń powoda, nie została ostatecznie zakwestionowana, a który stwierdził wystąpienie u powoda stresogennych zaburzeń adaptacyjnych powodujących powstanie długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 2-3 %. Okoliczność podnoszona przez skarżącego w apelacji, że powód dopiero po ponad roku udał się do psychologa została wyjaśniona przez biegłego psychiatrę J. K. w opinii uzupełniającej, który wskazał, że osoby poszkodowane w wypadku komunikacyjnym w pierwszej kolejności koncentrują się na diagnostyce i leczeniu doznanych obrażeń somatycznych, na wizytę u psychologa lub psychiatry decydują się dopiero wtedy, gdy ewentualne dysfunkcje psychiczne utrzymują się przez dłuższy czas. Być może i w tym wypadku dopiero utrzymujące się bóle głowy, złe samopoczucie, bezsenność, drażliwość, zaburzenia nastroju, koncentracji i pamięci, skłoniły rodziców powoda do skorzystania z porady specjalisty.

W ocenie Sądu Okręgowego okoliczności podniesione w apelacji, a dotyczące obecnego stanu zdrowia powoda, faktu, że zdobył prawo jazdy, uczy się na wyższej uczelni, nie mogą mieć żadnego wpływu na ocenę szkody jakiej doznał w wypadku w wieku 13 lat. Wypadek komunikacyjny dla dziecka w tym wieku był przeżyciem traumatycznym, co wynika zarówno z opinii biegłego psychiatry, jak również z pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i doświadczenia życiowego. Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, iż zasądzona przez Sąd Rejonowy na rzecz jego rzecz tytułem zadośćuczynienia kwota 9000 zł - niezależnie od kwoty wypłaconej w postępowaniu likwidacyjnym - zarówno nie jest, w okolicznościach przedmiotowej sprawy, kwotą symboliczną, jak również - przy uwzględnieniu uszczerbku na zdrowiu powoda oraz zakresu doznanych przez niego cierpień fizycznych oraz psychicznych - nie może

zostać uznana za nadmiernie wygórowaną. Mając na względzie powyższe brak było w niniejszej sprawie podstaw do dokonywania korekty w zakresie zasądzonego na rzecz powoda zadośćuczynienia

Jeśli idzie o zasądzone odszkodowanie w wysokości 200 złotych, które skarżący uznał za nieudowodnione, to należy stwierdzić, że zarówno koszt leków przepisanych powodowi, jak również koszt wizyt lekarskich wyczerpuje zasądzona kwota.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.